

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔ**

**«ԱՎԻԱՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՄՓՈՒՄԻ ՆԵՐԵՎԼՆԱԿՆԻ ՄԱՐԿԱՆԻ
ԿԱՏՐԵՆՈՒ ՄԱՐԿ**

Հոդված 1. «Ավիացիայի ի մասին» Հայի աստանի Հանրապետության 2007 թվականի սեպտեմբերի 22-ի ՀՊՑԻ-Ն օրենքի (այ սուլ հետ Օրենք) 1-ին հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ մասով.

«2. Հայի աստանի Հանրապետության ուՆՆ ուՆԻ լիակատար և բացառիկ ինքնիշխանությամբ ուՆ Հայի աստանի Հանրապետության օդային տարածքի նկատմամբ: »:

Հոդված 2. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «երկրի» բառը փոխարինել «վայրի սբառությամբ» բառերով, իսկ 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի, 20-րդ հոդվածի 6-րդ մասի, 21-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 22-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 26-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի «երկրի» բառը և դրա համապատասխան հոլովածները փոխարինել «սբառությամբ» բառով և դրա համապատասխան հոլովածներով:

Հոդված 3. Օրենքի 3-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 2-րդ կետի «, եթե դրանք համապատասխանում են սույն հոդվածի 1-ին կետի պահանջներին: Սույն կետում նշված փաստաթղթերն ապահովվում են ԻԿԱԾի կողմից՝ սջխառնաքայի ճանաչված անալ տրեկնով կամ ռուսերեկնով» բառերը փոխարինել «՝ ԻԿԱԾի կողմից սջխառնաքայի ճանաչված՝ անալ տրեկն կամ ռուսերեկն լ եզուներով, եթե դրանք համապատասխանում են սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի պահանջներին» բառերով.

2) 2-րդ մասն ուժը կորցրած ճանաչել .

3) 3-րդ մասի «3-րդ մասով» բառերը փոխարինել «1-ին մասով» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ իմբադրուլթամբ.

«1. Հայի աստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային այլ մնասդրերի և սույն օրենքի նորմերի միջև հակասուլթան ղետարում կիրառվում են միջազգային այլ մնասդրերի նորմերը:»:

Հոդված 5. Օրենքի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ իմբադրուլթամբ.

«Հոդված 5. Ավիացիայի ստասկները

1. Ավիացիայի ստասկներն են քաղաքացիական և սբառական:

2. Բաղաքացիական ավիացիան ներառում է առարայի ին ավիացիան և ղնդիանուլ ղ նշանակուլթան ավիացիան:

3. Առարայի ին ավիացիան առարայի ին օդայի ին փոխադրուլմների համար օգտադրոճվող ավիացիան է, որը նախառեսված է վճարմամբ կամ վարճակալ մամբ ու ղնորների, բեռի և փոստի կանոնավոր և/կամ ոչ կանոնավոր առարայի ին փոխադրուլմների համար:

1) Կանոնավոր առարայի ին փոխադրուլմները հրապարակված չվսցուլցակի համաճայն կամ չվերթների հանակարգված շարք կազմող հանփականուլթամբ մամբ կամ կանոնավորուլթամբ և վճարի ղիմսց

իրականացվող չերթներն են, որոնք բաց են հասարակության կողմից ուղղակի ամրագրման համար՝ ներառյալ կանոնավոր չվերթների հետ կապված ուղևորահոսքի կամ փոխադրաբերի գերազանցված ծավալների փոխադրման համար հավելյալ չվերթները:

2) Ոչ կանոնավոր առևտրային փոխադրումները ներառում են առևտրային պատվերով փոխադրումը, որը ներառում է օդային տարածաշրջանում ուղևորներին և անհատներին ամրագրելու ամրագրումներ:

4. Արդիանուր նշանակության ամրագրումները ներառում են.

1) ոչ առևտրային գործարարական ամրագրումներ

2) ուսումնական թռիչքների համար օգտագործվող ամրագրումներ

3) անձնական թռիչքներ.

4) հատուկ ամրագրումներ սպորտային իրականացվող ամրագրումներում, ներառյալ օդ ուղևորատեսական, շինարարական, հետազոտական, նկարահանման, ուսումնասիրության, գովազդային և այլ հատուկ բնույթի ծառայությունները ու ներքին համար օգտագործվող ամրագրումներ:

Արդիանուր նշանակության ամրագրումները կառուցված են իրականացվել վճարի դիմաց:

5. Արդիանուր նշանակության ամրագրումները համարվում են նաև հետևյալ օդանավերով իրականացվող թռիչքները՝

1) փորձարարական օդանավեր, որոնք նախագծվել և վերափոխվել են հետազոտության ու ներքին փորձարկումների կամ գիտական նպատակներով, և որոնք նախատեսվում են պրոտոկոլ սահմանափակ քանակությամբ,

2) օդանավեր, որոնց առնվազն 51 % ինքնաշեն կառուցված է անհատի կողմից, կամ անհատների ոչ առևտրային միավորման կողմից՝ իրենց անձնական ոչ-առևտրային նպատակների համար,

3) ոչ ավել քան երկու նստատեղ ու նեցող ինքնաթիռներ, ուղևորներ և ուժային սարք ու նեցող սարքեր ու սնուցիչներ, հետևյալ առավելագույն թռիչքային քաշով.

ա) երկտեղանի ցամաքային ինքնաթիռ կամ ուղևորիչ՝ 300 կգ, կամ

բ) երկտեղանի ցամաքային ինքնաթիռ կամ ուղևորիչ՝ 450 կգ, կամ

գ) մեկտեղանի ջրային ինքնաթիռ կամ ուղևորիչ՝ 330 կգ, կամ

դ) երկտեղանի ջրային ինքնաթիռ կամ ուղևորիչ՝ 495 կգ, այն սպասարկումը, որ երբ օգտագործվում է Ադրիանուր ջրային Ադրիանուր ցամաքային ինքնաթիռ կամ ուղևորիչ, ապակիրառվում են համապատասխանաբար երկու սահմանաչափերը,

ե) երկտեղանի ցամաքային ինքնաթիռ՝ իրանին ամրացված սարքեր ու սույն ին համակարգով՝ 472,5 կգ,

զ) մեկտեղանի ցամաքային ինքնաթիռ՝ իրանին ամրացված սարքեր ու սույն ին համակարգով՝ 315 կգ,

է) ինքնաթիռներ, որոնց կրիստիկական անյն ան դեպքում նվազագույն և պոստոլթ ու նր կամ վայրէջքի ժամանակ կայուն թռիչքի նվազագույն և պոստոլթ ու նր չի գերազանցում 65 կմ/ժ.

4) մեկ և երկտեղանի գիրոպլաններ՝ ոչ ավել քան 560 կգ առավելագույն թռիչքային քաշով,

5) 80 կգ առավելագույն և դատարկ քաշով մեկտեղանի կամ 100 կգ առավելագույն և դատարկ քաշով երկտեղանի սավառակներ՝ ներառյալ ուղևոր գործարկվող սավառակներ,

6) ցանկացած այլ տեսակի օդանավեր, որոնց առավելագույն և դատարկ քաշը՝ ներառյալ վառելիքի առավելագույն և քաշը, կազմում է ոչ ավել քան 70 կգ:

Սույն և մնալով նշված օդանավերով ամրագրումները հատուկ սպորտային իրականացումներ, ինչպես նաև առևտրային փոխադրումներ չեն կառուցվում իրականացվել:

6. Լիւյ ն հողվածի 3-ին և 4-րդ մասերու մէջ ված նախանկերով օգտագործվող օղանաւերը, ինչ ախ սակաւույ ն հողվածի 5-րդ մասու մէջ ված օղանաւերը համարվու մ են քաղաքացիական օղանաւեր:

7. Լիւյ ն հողվածի 5-րդ մասու նախաւեւ ված օղանաւերի հսշ վաւան, թռիչ քայ ին սխանիու թ այն սպահանման, սեինիկական սպաստկման, օղանաւերի մնծնակաւերի մնդաւերի ու ալիացիոն մանսագեսների որակալորման, ապահովագրու թ այն, ալիացիոն իրադարձու թ ու ների ըննու թ այն հետ կապված կանոնակարգու մներն իրականացվու մ են այ դ նախակով ստեղծված հաստակական միալորու մների կողմից, որոնց ալիացիոն գործու ներու թ այն հիմնական սպահանջները սահմանու մ է Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն կաւալպու ու նը:

8. Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն ռաւանկան, մաքայ ին, ոստիկանու թ այն և վրկպպ ծաւայ ու թ այն մարմիններու մ օգտագործվող օղանաւերը համարվու մ են սխական օղանաւեր, իսկ նշ ված օղանաւերով իրականացվող ալիացիոն գործու ներու թ ու նը համարվու մ է սխական ալիացիա:

9. Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ ու նու մ ալիացիոն գործու ներու թ ու նն իրականացվու մ է սույ ն օրենքի 4-րդ գլ իի համաւայ ն՝ Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ ու նու մ գրանցված քաղաքացիական օղանաւերով: Ալիացիոն գործու ներու թ ու ն կպող է իրականացվել նաւ Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն սխական օղանաւերով:

10. Օտպերկոյ աւագայ ին սպահանել ու թ ու ն ու նեցող քաղաքացիական օղանաւերը կպող են թռչել կամ ալիացիոն գործու ներու թ ու ն իրականացնել Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն օղայ ին սպահանքու մ միայն համապատասխան իրալու նքներ նախաւետող միջաւագայ ին սպայ մանագի (համաւայ նագի) աւկայ ու թ այն դեսքու մ կամ սույ ն օրենքով սահմանված կպգով:

Յողված 6. Օրենքի 6-րդ հողվածն ու ժը կորցրած ճանաչել :

Յողված 7. Օրենքի 7-րդ հողվածը շպողրել հետայ սլ իւրագրու թ այն:

«Յողված 7. Ալիացիայ ի բնագաւաւի լ իագորված մարմինները

1. Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ ու նու մ ալիացիայ ի (քացաու թ այն ռաւանկանի) բնագաւաւի սխական կաւալպու մ իրականացնող լ իագորված մարմինը Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն հանրաւաւաւաւ գործալի մարմին է (այ սու հետ լ իագորված մարմին), որն իրականացնու մ է օղայ ին սրանսարրսի բնագաւաւաւ մ վպվող քաղաքականու թ այն հիմնաղողյ թների և ռաւանկալու թ այն մշակու մը և կանոնակարգու մը, քաղաքացիական ալիացիայ ի և ոչ ռաւանկան սխական ալիացիայ ի գործու ներու թ այն, օղայ ին երթնելու թ այն սպաստկման, ալիացիոն մնվտնագու թ այն, թռիչ քայ ին մնվտնագու թ այն, ինչ սխ նաւ ալիացիայ ի բնագաւաւաւ մ շահագործվող վերգեսնայ ա միջոցների և մատուցվող ծաւայ ու թ ու նների ապահովու թ այն ու մնվտնագու թ այն կանոնակարգու մը և այ դ նախակով աւաքպրկներ է ներկայ սցնու մ Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն կաւալպու ու նը և իրականացնու մ ալիացիոն ծաւայ ու թ ու նների և Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ ու նու մ գործող ալիացիոն ենթակաւուցվածքների վերահսկողու թ ու ն՝ Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն օրենսղողու թ այն և Զայ սատանի Զանրաւաւաւ թ այն միջաւագայ ին սպայ մանագերի սպահանջներին որանց համապատասխանու թ ու նն ապահովել ու համար:

2. Լ իագորված մարմնի լ իագրու թ ու ններն են՝

1) քաղաքացիական ալիացիայ ի և ոչ ռաւանկան սխական ալիացիայ ի գործու ներու թ այն սխական կաւալպումն իրականացու մը:

2) օղայ ին սրանսարրսի բնագաւաւաւ մ իրականացվող քաղաքականու թ այն հիմնաղողյ թների և ռաւանկալու թ այն մշակու մը և կանոնակարգու մը:

3) Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան օրէնքով սահմանված կարգով ներքին և միջազգային օդային հաղորդակցութեամբ ունենորի իրավունքներին և այդ իրավունքներին վերաբերող միջազգային օդային հաղորդակցութեամբ ունենորի վերաբերյալ միջազգային սպայ մանապրերի նսխապարտաստումը, քննարկումը, բանակցութեամբ ունենորի վարումը.

4) քաղաքացիական ամիացիայի բնագալառում Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան միջազգային սպայ մանապրերի, Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան օրէնսդրութեամբ ան սահմանքներին և միջազգային ամիացիոն կազմակերարութեամբ ունենորի հրապարակած փաստաթղթերի դրույ թներին կատարումն սափոկող կանոնակարգերի մշակումը, հաստատումը կամ Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան կառակարութեամբ ան հաստատմանը ներկայ սցնելը, դրանց ներդնումը, երբե դրանք առնչ վում են կամ կարող են մարդարառնայ ռազմական ամիացիայի ինդիոններին՝ համաձայնեցնել ով դրանք սպառարանութեամբ ան բնագալառում Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան կառակարութեամբ ան լիադրած սրտական կառակարումն մարմնին հետ.

5) ամիացիայի համակարգում առարային գործունետութեամբ ուն իրականացնել ու համար սույն և օրէնքի համաձայն առարային օդային փոխարդումներին իրականացման հակաստադրի և թույլ լտվութեամբ ունենորի սրամարդումը.

6) օդային փոխարդումներին քաղաքականութեամբ ան ընթացքի, գարգացման և հեռանկարային միտումներին ու սու մնարիութեամբ ունը, վերլ ու ծութեամբ ունը և իրականացումը.

7) քաղաքացիական ամիացիայի բնագալառում վարչական վիճակադրական ռեզիսարի վարումը.

8) քաղաքացիական ամիացիայի գործունետութեամբ ան, ներսայ սլ՝ օդանակակայանային գործունետութեամբ ան և սերոնամիգացիոն սափարկման, ինչ սքս նան ամիացիայի բնագալառում շահագործվող վերգեսնայ ս միջոցներին և մարուցվող ծառայութեամբ ուն ունենորի թռիչքային ու ամիացիոն մնվտնագութեամբ ան սահմանքներին սահմանումը, կանոնակարգումը և վերսահարողութեամբ ունը՝ Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան օրէնսդրութեամբ ան և Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան միջազգային սպայ մանապրերի սահմանքներին դրանց համապարտախանութեամբ ունն սափոկել ու նափտնկով.

9) սույն օրէնքի համաձայն՝ քաղաքացիական ամիացիայի համակարգում գործունետութեամբ ուն իրականացնող մնձանց, կատարվող սքիաստնքներին և մարուցվող ծառայութեամբ ուն ունենորի ու դրանց որակի, թռիչքային և ամիացիոն մնվտնագութեամբ ան վերսահարողութեամբ ան իրականացումն ու սրեսակման գործառույ թներին մնցկացումը՝ Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան օրէնսդրութեամբ ան, ԻԿԾի և Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ան մնդամնկցած միջազգային սլ կազմակերարութեամբ ունենորի սափոկութեամբ ան և մնվտնագութեամբ ան գործող սահմանքներին դրանց շարունակական համապարտախանութեամբ ունն սափոկել ու նափտնկով.

10) սույն օրէնքի համաձայն՝ ամիացիայի համակարգում գործունետութեամբ ուն իրականացնել ու համար համապարտախան սերսիֆիկարներ, վկայականներ և թույլ լտվութեամբ ունենոր սլը՝ մնհրաժէշտութեամբ ան դեսքում համապարտախան քնութեամբ ուն ունենորի, թեսսերին մնցկացման ու սրեսակման գործառույ թներին իրականացման նափտնկով փորձագեսներին և մանագեսներին ներգրակվամբ.

11) քաղաքացիական ամիացիայի բնագալառում ամիացիոն միջարտերին մանագիտական քնութեամբ ունը, թռիչքային մնվտնագութեամբ ան (սափոկութեամբ ան) հարցերում առկա միտումներին վերլ ու ծութեամբ ունը և ամիացիոն գործունետութեամբ ուն իրականացնողներին հետագա միջարտերին և սափտնարներին կնխարգել մնն նափտնկով համապարտախան սրղէկատվութեամբ ան սրամարդումը.

12) Հայ աստմախի Հանրապետութեամբ ունում քաղաքացիական ամիացիայի բնագալառում ամիացիոն մնվտնագութեամբ ան սզգային ծրագրի և ամիացիոն մնվտնագութեամբ ան որակի հսկողութեամբ ան սզգային ծրագրի ներդնումը և վարումը: Կ դ նափտնկով ամիացիոն մնվտնագութեամբ ան սզգային ծրագրի և ամիացիոն

անվտանգության մասին որակյալ հսկողության մասին ազգային ծրագրի մշակումը և Հայաստանի Հանրապետության մասին կառավարության մասին քննարկմանը ներկայացնելը:

13) Հայաստանի Հանրապետության մասին թափաքայլի մասին անվտանգության մասին ակտիվ ծրագրի ներդրումը և վարումը: Այդ նպատակով թափաքայլի մասին անվտանգության մասին ակտիվ ծրագրի մշակումը և Հայաստանի Հանրապետության մասին կառավարության մասին քննարկմանը ներկայացնելը՝ հիմքում ունենալով Չիկագոյի կոնվենցիայի հավելված 19-ը և դրանում կատարվող փոփոխության ու ներդրումը:

14) օդանավերի երկրորդային հետախույզման չառաջադրանքային աղետների դեպքում որոնողավորակարգական ստանդարտների համակարգում:

15) քաղաքացիական ավիացիայի թափաքայլի մասին և ավիացիոն անվտանգության մասին սահմանված կանոնների իսկադրման համար պատասխանատու անձանց վարչական պատասխանատվության մասին ենթադրելը:

16) իր սահմանած կարգով՝

ա) ԻԿԱՕի և (կամ) քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային այլ կազմակերպության ու ներքին սահմանած պահանջներին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության մասին սահմանված լիցենզիայի ու ներքին մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական և բժշկական հաստատության ու ներքին համապատասխանության մասին ուսումնասիրության ու ներքին և վկայականների ստանդարտում,

բ) օտարերկրյան մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության ու ներքին կողմից սրված վատագույնների ու սովորականության ու ներքին և ճանաչումը:

3. Լիազորված մարմինն օդանավակայանների ավիացիոն ծառայության ու ներքին և ենթակառուցվածքների նկատմամբ վերահսկողության ու նրա և տեսչական գործառույթներն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության մասին, ԻԿԱՕի և Հայաստանի Հանրապետության մասին կազմակերպության միջազգային այլ կազմակերպության ու ներքին ասպիտակության մասին և անվտանգության մասին պահանջների կատարումը մասնավորում և համար:

4. Սույն օրենքի համաձայն՝ քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի գործունեության մասին ակտիվ կառավարումը իրականացնելու իսկադրման կանոններ, կարգեր, հրահանգներ, կանոնակարգեր ու այլ իրավական ակտեր մշակելու և ընդունելու՝ լիազորված մարմնի իրավասության ու ներքին հավաստագրված ստանդարտներն են՝ նաև քաղաքացիական ավիացիայի բարկացուցիչների՝ առևտրային օդային կոմպանիաների, ընդհանուր նշանակության մասին ավիացիայի գործունեության մասին, ավիացիոն հատուկ ստանդարտների և ակտիվ ոչ ռազմական ավիացիայի նկատմամբ:

5. Լիազորված մարմնի կողմից իրականացվող ծրագրերի ու ծախսերի ֆինանսավորումը իրականացվում է ակտիվ բյուջեի և օրենսդրության մասին արգելված այլ միջոցների հաշվին:

Լիազորված մարմինն ու նրա պատվեր ու ջեռույի ին հաշիվ, որի միջոցները գոյանում են Հայաստանի Հանրապետության մասին կառավարության մասին սահմանած աղբյուրներից՝ Հայաստանի Հանրապետության մասին կառավարության մասին որոշմամբ:

Լիազորված մարմնի պատվեր ու ջեռույի ին միջոցների ծախսման հիմնական ուղղության ու ներքին են թափաքայլի մասին և (կամ) ավիացիոն անվտանգության մասին ասպիտակման վերահսկողության ու նրա, կարգերի պատրաստումը ու վերապատրաստումը, լիազորված մարմնի ստանդարտների ասպիտակումը (այդ թվում՝ քաղաքացիական ծառայողների), ինչպես նաև սույն օրենքով նախատեսված գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ծախսեր:

6. Լիազորված մարմինն իր ինդիկատորների ու գործառույթների իրականացման նպատակով՝

1) ընդունում է իրավական ակտեր, երբ դրանք բխում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով իրեն վերապահված լիազորության ու ներքին ասպիտակելու և անհրաժեշտության ու նրա, կամ երբ

տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի ընդունումը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային ասի մասնագրերի կամ դրանցից բխող միջազգային ամիսացիոն կազմակերպության ունենալի հրատարակած փաստաթղթերի ակտանշների կատարմանը՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից:

2) ընդունում և (կամ) ճանաչում է օտարերկրյա ամիսացի ունենալի քաղաքացիական ամիսացիայի ի բնագավառի իրավաբան մարմնի (ներառյալ՝ այդ մարմնի կողմից ընտրված գործակալ ունի ունենալի) և միջազգային ամիսացիոն կազմակերպության ունենալի տված սերտիֆիկատները, վկայականները, թույլ լ տվուրջ ունենալի ու սերտիկական եզրակացություն ունենալի:

7. Հայաստանի Հանրապետության ունում ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի ակտական մասնագիտական քննուրջ ան անցկացման լ իսգորված մարմնը Հայաստանի Հանրապետության ան կառավարության կողմից լ իսգորված մարմն է (այսուհետև՝ ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմն), որն իրականացնում է քաղաքացիական ամիսացիայի ում ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ունը (պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի քննուրջ ունը), թռիչքային անվանագության (սափադուրջ ան) հարցերում աշկամիտումների վերլուծուրջ ունը և ամիսացիոն գործուներուրջ ուն իրականացնողներին հետագապատահալների կանխագել ման նախապարհաման սերտեկադուրջ ան սրամարդուրջ:

8. Ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան բու որ վուր երի կազմակերպումը, վարումը և վերահսկումը, քննուրջ ան բու որ մասնակիցների գործողուրջ ունենալի համակարգումն իրականացվում է ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնի կողմից ձևադրված մասնագիտական քննուրջ ունն անցկացնող հանձնաժողովի նախագահի կողմից:

9. Ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնի կամ պատահալի կամ լ ուրջ միջադեմի քննուրջ ան հանձնաժողովի գործուներուրջ ունն անկախ է լ իսգորված մարմնից և այլ մարմններից, որոնց գործուներուրջ ունը կամ շատերը կարող են բախել ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնի կամ պատահալի կամ լ ուրջ միջադեմի քննուրջ ան հանձնաժողովի գործաուրջ թերին: Իրենց գործաուրջ թերն իրականացնել իս՝ ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնը կամ պատահալի կամ լ ուրջ միջադեմի քննուրջ ան հանձնաժողովը չեն ստանում և չեն դեկավարվում որևէ այլ մարմնից ստացած ցուցումներով և ունեն Կոնվենցիայի 13-րդ հալել վածով սահմանված լ իսգորուրջ ուններ քննուրջ ունների անցկացման նկատմամբ:

10. Ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնը կամ պատահալի կամ լ ուրջ միջադեմի քննուրջ ան հանձնաժողովն իրալու նը ունի՝

1) անագել մուսք գործել պատահալի կամ միջադեմի ենթակված օդանալ:

2) հետագորտել պատահալի կամ միջադեմի ենթակված օդանալը, դրակառուցվածքային մատրը, ներառյալ՝ օդանալային ինքնագրերը և օդային երթուերուրջ ան կառավարման ձայնագրուրջ ունները, պատահալի կամ միջադեմի ենթակված օդանալում գրնվող կամ դրսից պատահալի կամ միջադեմի մեջ ներգրավված գուրջ քը՝ անկախայ դ գուրջ թի պարկանել ուրջ ունից, ինչաբս նաև օդանալերի թռիչքների սափադումն միջոցներն ու օրջ եկաները և ստանալ անսահմանախան հսկողուրջ ուն դրանց նկատմամբ, որաբագի հնարալոր լ ինի անհապարհ իրականացնել մանրաման հետագորտուրջ ուններ:

11. Ամիսացիոն պատահալների և լ ուրջ միջադեմերի մասնագիտական քննուրջ ան լ իսգորված մարմնը կազմակերպում է օդանալի, նրա մատրի և պատահալի կամ լ ուրջ միջադեմի վայրի

ափսոսանքի ու նրա՝ տվյալ տարածքներ կողմնակի անձանց մուտքն ու հախճալույթն ան դեպքերը կանխել ու և՛ օդանավի ու նրամատերի ֆիզիկական վիճակի վաղախոսու մը կանխել ու նախազգույց:

12. Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության (բացառությամբ ռազմական) բնագավառի օդերևութաբանական ապահովման և իսթորված մաքսիսը Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության կառավարության անվտանգ քաղաքացիական անվտանգության միջազգային կազմակերպության ունում (ICAO) նշանակված Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության գործադիր մաքսիսն է (այսուհետև՝ օդերևութաբանական և իսթորված մաքսիս):»:

Չորրորդ 8. Օդերևութաբանական կազմակերպման և իսթորված մաքսիսն բառերը և դրանց համապատասխան հոլովածները փոխարինել «լիսթորված մաքսիսն» բառերով և դրանց համապատասխան հոլովածներով:

Չորրորդ 9. Օդերևութաբանական 8-րդ հոդվածում

1) 1-ին մաքսիսը շարադրել հետևյալ իսթորված ամբ.

«1. Թիչքային և անվտանգության անվտանգության, օդային փոխադրումների բնագավառում իրականացվող սեփականությունների ու մատուցվող ծառայության ունևների որակի շարունակական ապահովման նախադրություն և իսթորված մաքսիսը քաղաքացիական անվտանգության բնագավառում իր իրավասության անվտանգության միջազգային կազմակերպության ունևն (այսուհետև՝ վերահսկողության ունև):

Վերահսկողության և նախադրություն և իսթորված մաքսիսն իրականացում է ունև մասիսություն ունևներ և սեսչական գործառնություններ՝ Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության միջազգային կազմակերպության անվտանգության միջազգային կազմակերպության ունևների կողմից սահմանված՝ քաղաքացիական անվտանգության թիչքային և անվտանգության անվտանգության վերահսկողության ստանդարտների, հարցադրության, մեթոդական ձեռնարկների և ուղեցույցների հիման վրա Վերահսկողության ունև կարող է իրականացվել «Հայ աստանի Հանրապետության ունևն ստուգումների կազմակերպման և սնցկացման մաքսիս» Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության սահմանված կարգով, եթե Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության կազմակերպության ունևն սահմանված կարգով, եթե Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության կազմակերպության ունևների կողմից դրանց կազմակերպման կարգ սահմանված է»:

2) 2-րդ մաքսիսը

ա 1-ին սարքերության ան «լիսթորված մաքսիսների» բառերը փոխարինել «լիսթորված մաքսիս» բառերով:

բ. 2-րդ սարքերության ան «լիսթորված մաքսիսների» բառերը փոխարինել «լիսթորված մաքսիս» բառերով, իսկ «, իսկ մաքսիսին հսկողության գործիսների տարածք՝ մաքսիսին մաքսիսների թույլ և սվույթ ամբ և նրանց հսկողության ներքո» բառերը հանել :

Չորրորդ 10. Օդերևութաբանական 3-րդ գլխի վերնագրի «ՕՆԵՆ ԵՐԹԵՐԻՐԵԱ» բառերը փոխարինել «ԵՐՄԱԿԻԳԵՐՆ» բառով:

Չորրորդ 11. Օդերևութաբանական 10-րդ հոդվածում

1) 1-ին մաքսիսը «Օդային տարածքը գտնվում է Հայ աստանի Հանրապետության անվտանգության և բացառիկ ինքնիշխանության ներքո» նախադրության ունևն հանել .

2) 2-րդ մաքսիսը 1-ին սարքերության ան «օդային երթևեկության ան» բառերը փոխարինել «անվտանգության ի» բառով, իսկ 3-րդ սարքերության ունևն ու ժը կորցնած ճանաչել .

3) 3-րդ մաքսիսը «օդերևութաբանական ամբ սահմանված» բառերը փոխարինել «կառավարության ան սահմանված» բառերով:

4) 6-րդ մասի 1-ին նախադասությամբ ունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Աերոնավիգացիոն սպասարկումն ապահովող կապի, նավիգացիոն և դիտարկման միջոցներին ներկայի սցվող պահանջները սահմանում է լիազորված մարմինը»:

Հոդված 12. Օդենքի 11-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 11. Աերոնավիգացիոն սպասարկումը».

2) 1-ին մասի 2-րդ պարբերությամբ «կառավարվող» բառը հանել .

3) 2-րդ մասի « և (կամ) ներքին կանոնավոր առևտրային» բառերը հանել .

4) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«4. Լիազորված մարմինը սահմանում է աերոնավիգացիոն սպասարկման՝ օդային երթևեկության կազմակերպման, աերոնավիգացիոն կապի, նավիգացիայի և դիտարկման, աերոնավիգացիոն սերտեկավորության ծառայության, որոնողական և վախարակարկական սջխատնքների ապահովման համար անհրաժեշտ կարգերը, կանոններն ու հաղորդագրության ունները և սահմանում է ապահովության պահանջները: Օդային երթևեկության կազմակերպման, աերոնավիգացիոն կապի, նավիգացիայի և դիտարկման, աերոնավիգացիայի օդերևութաբանական ապահովման, աերոնավիգացիոն սերտեկավորության ծառայության մատուցումն իրականացնում է լիազորված մարմնի կողմից թույլ լսվող ուն ստացած (սերտիֆիկացված) կազմակերպության ունը: Օդային տարածքի առննծին մատերում օդային երթևեկության կազմակերպում, աերոնավիգացիոն կապի, նավիգացիայի և դիտարկման, աերոնավիգացիայի օդերևութաբանական ապահովումն կարող է իրականացվել լիազորված մարմնի կողմից թույլ լսվող ուն ստացած (սերտիֆիկացված) այլ կազմակերպության ունների կողմից: Առևն մատով նախատեսված կազմակերպության ուններին թույլ լսվող ուն տպ ու (կազմակերպության ունների սերտիֆիկացման) կարգը սահմանում է Հայ աստնի Հանրաաբարության կառավարության ունը:

Լիազորված մարմինն իր սահմանած կարգով իրականացնում է շարունակական վերահսկողության ուն՝ օդային երթևեկության կազմակերպման, աերոնավիգացիոն կապի, նավիգացիայի և դիտարկման, աերոնավիգացիայի օդերևութաբանական ապահովում, աերոնավիգացիոն սերտեկավորության ծառայության մատուցում իրականացնող կազմակերպության ունների նկատմամբ»:

5) 5-րդ մասի «արեստավորման վկայականի» բառերը վոխարինել «վկայականի» բառով, իսկ «Հարկացված օդային տարածքներում բացառաբառ ռազմական օդանավերի թռչչքների կառավարում իրականացնող ռազմական կարգավարների արեստավորումն իրականացվում է միասնական համակարգի գործունեության կարգը սահմանող պահանջների հիման վրա» նախադասությամբ ունը հանել .

6) 6-րդ մասում՝

ա 1-ին պարբերությամբ «և այլ հարակից գործառույթների իրականացման», «կամ այլ համապատասխան մարմնի» և «և հարակից ծառայության ուն ունների մատուցման» բառերը հանել , իսկ «երկրի» և «երկրներից» բառերը վոխարինել համապատասխանաբար «սբարության» և «սբարության ուններից» բառերով.

բ. 2-րդ պարբերության ունն ունը կորցրած ճանսչել .

7) 7-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«7. Զարգացիական ալիսցիայի բնագալառում աերոնավիգացիայի օդերևութաբանական ծառայության ուն ուներ կարող են մատուցել օդերևութաբանական լիազորված մարմնի կողմից նշանակված և սուլ ն հոդվածի 4-րդ մասի համաճայն՝ լիազորված մարմնի համապատասխան թույլ լսվող ուն ստացած (սերտիֆիկացված) կազմակերպության ունները: Զարգացիական ալիսցիայի բնագալառում օդերևութաբանական ծառայության ուն ունների ապահովումն իրականացվում է Հայ աստնի Հանրաաբարության

կառավարության սահմանած կարգով՝ հաշվի առնելով ով տվյալ տարածքում սպասարկվել է օդային երթևեկության ստանկները»:

8) 9-րդ մասի 2-րդ պարբերության ու նաև ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 13. Օդերի 12-րդ հոդվածում

1) 2-րդ մասը լրացնելու հետևյալ բովանդակության ամբողջ պարբերության ամբ.

«Առաջնությունների նշանակության օդանավակայանները ինքնուրույն միջազգային կենտրոններն են»:

2) 3-րդ մասը շարադրելու հետևյալ խմբագրության ամբ.

«3. Արտազգային օդանավակայան է համարվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առանձնացված ցանկացած օդանավակայան՝ միջազգային օդային փոխադրումներ իրականացնող օդանավերի ընդունման և մեկնման համար, որտեղ իրականացվում են մաքսային, միգրացիոն, սանիտարական, կարանտինային և նմանատիպ ընթացակարգեր: Արտազգային օդանավակայանների սերտորոշումները ենթակա են սերտիֆիկացման:

Այդպիսի օդանավակայան է համարվում միայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օդային փոխադրումների համար օգտագործվող օդանավակայանը: Այդպիսի օդանավակայանների սերտորոշումները և (կամ) ուղղաթիռադաշտերը, այս մասով ղարկած ուղևորների և բեռների փոխադրումների ծավալով, շահագործվում են սերտիֆիկատի կամ թռչելու լուրջ անհիման վրա»:

3) 4-րդ մասը շարադրելու հետևյալ խմբագրության ամբ.

«4. Այլ և հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված՝ սերտորոշումի սերտիֆիկատը կամ սերտորոշումի և (կամ) ուղղաթիռադաշտի շահագործման թռչելու լուրջ ու նր սրվում է լիազորված մարմնի կողմից:

Այդպիսի սերտորոշումի և (կամ) ուղղաթիռադաշտերի սերտիֆիկացման և թռչելու լուրջ ու ներքին սրման կարգերը և շահագործման այս մասները, ինչպես նաև սույն և հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերության անվերջ նշված ծավալները սահմանում է լիազորված մարմինը:

Բարձրագույն ակադեմիայի հրդեհային անվտանգության և ապահովման կանոնները, ինչպես նաև սերտորոշումի տարածքում վթարակրկարարական ծառայության և գործունեության կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ու նր»:

4) 5-րդ մասի «Տեխնիկական կարգավորման լիազորված մարմինը սահմանում է այդ անձանց որակավորմանը վերաբերող մանրամասն պահանջները» նախադասության ու նր հանել .

5) 6-րդ մասի 1-ին պարբերության ու նր շարադրելու հետևյալ խմբագրության ամբ.

«Լիազորված մարմինն իր սահմանած կարգով իրականացնում է շարունակական վերահսկողության ու ն սերտիֆիկացված կամ շահագործման թռչելու լուրջ ու ն ստացած սերտորոշումների և (կամ) ուղղաթիռադաշտերի, վերգետնյա ավիացիոնների և ծառայության ու ն ներքին նկատմամբ՝ բացառապես ԻԿԾ ի, Հայաստանի Հանրապետության անդամակցած միջազգային այլ կազմակերպության ու ն ներքին և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային այս մասերի և Հայաստանի Հանրապետության օդերևորության ան ապահովության և անվտանգության պահանջներին համապատասխանության նախարարով: Նման վերահսկողության ու նր չափաքան է խոչընդոտի օդանավակայանների կառավարիչների բնականոն գործունեությանը»:

6) 7-րդ մասը «սերտիֆիկատի» բառից հետո լրացնելու «կամ շահագործման թռչելու լուրջ ան» բառերով, իսկ «օդանավակայանը» բառը փոխարինելու «սերտորոշումը» բառով.

7) 8-րդ մասի 1-ին պարբերության ու նաև ուժը կորցրած ճանաչել .

8) 10-րդ և 11-րդ մասերը շարադրելու հետևյալ խմբագրության ամբ.

«10. Լիազորված մարմինն ապահովու թ յ ան, անվտանգու թ ան և շրջակա միջավայ յ յի ապահանու թ ան նախառկներով կարող է սահմանել օդանավակայ մնի օգտագործմնն որոշակի այ յ մններ ու սահմանափակու մներ՝ բացառաքն հիմնվել ով ապահովու թ ան և անվտանգու թ ան վերաբեր յ այ ԻԿԾի, Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան մնդանակցան միջադայ յն այ լ կազմակերաու թ ու նների և Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան միջադայ յն այ յ մնաաքերի և Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան օրենսդրու թ ան ապահանջների վրա:

11. Օդանավակայ մներում իրականացվող բարեվիճակ մները աքնք է համաաքաաաիանեն ԻԿԾի և Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան մնդանակցան միջադայ յն այ լ կազմակերաու թ ու նների ապահովու թ ան և անվտանգու թ ան բոլ որ ապահանջներին:»:

9) 12-րդ ման ու ժը կորցրան ճանաչել .

10) 13-րդ մանը շարադրել հետն այ յ իաքադրու թ ամբ.

«13. Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան օդանավակայ մները կարող են հաննվել հալաաքումադայ յն կաաակրմնն, որով համաաքաաաիան կաաակրչ յն վիճանցվում են հետն այ յ իրալու նքները.

1) օգտագործել ու օդանավակայ մնի սարանքը և գու յ քը.

2) գործել ու որաքն օդանավակայ մնի կաաակրիչ՝ սահմանել ով և կիրառել ով օդանավակայ մնի շահագործմնն հերկաալան կանոնակարգերը.

3) շահագործել ու օդանավակայ մնը և ստմնալ ու շահու յ թրաշահագործու մից.

4) Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան օրենսդրու թ ամբ սահմանվան կարգով Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան կաաակրու թ ան կողմից սրվան լ իադրու թ ու նների շրջանակում սրաաարել ու թու յ լ սլու թ ու ններ օդանավակայ մնի սարանքում գործու նեու թ ու ն իրականացնել ու հաաար կալ իրականացնել ու այ դ գործու նեու թ ու նն ու դրակիրեն՝ հալաաքումադայ յն կաաակրմնն այ յ մնաաքին համաաքաաաիան:»:

11) 14-րդ մանը շարադրել հետն այ յ իաքադրու թ ամբ.

«14. Օդանավակայ մները սեփականու թ ան իրալու նքով կարող են աքահանել Հայ աստմնի Հանրաաքում թ անը, հաաար նքներին և իրալաքանական աննանց: Օդանավակայ մների մնշարժ գու յ քի միալորների նկատաաա սեփականու թ ան և այ լ գու յ քայ յն իրալու նքները ենթակա են աքանկան գրանցմնն՝ Հայ աստմնի Հանրաաքում թ ան օրենսդրու թ ամբ սահմանվան կարգով:

Հայ աստմնի Հանրաաքում թ անը և հաաար նքներին սեփականու թ ան իրալու նքով աքահանող օդանավակայ մները շահագործվում են մանաաքի սուցվան կազմակերաու թ ու նների կողմից նաև հալաաքումադայ յն կաաակրմնն միջոցով:

Հալաաքումադայ յն կաաակրմնն միջոցով օդանավակայ մնի շահագործմնն նաաարով օդանավակայ մնի սեփականադրոշ և շահագործողի միջև կնքվում է օդանավակայ մնի հալաաքումադայ յն կաաակրմնն այ յ մնաաքի, որով շահագործողին են վիճանցվում օդանավակայ մնի շահագործմնն իրալու նքները և գու յ քի միալորների օգտագործմնն իրալու նքը: Հալաաքումադայ յն կաաակրմնաաք շահագործողին կարող է հաննվել օդանավակայ մնի շահագործու մը կալ օդանավակայ մնայ յն առաննին ծաաար ու թ ու նների մաաու գու մը:

Հալաաքումադայ յն կաաակրմնն այ յ մնաաքի այ յ մնները որոշվում են կողմերի համաաար ու թ ամբ, եթե օրենքով այ լ բան սահմանվան չ է:

Օդանավակայ մների հալաաքումադայ յն կաաակրմնն այ յ մնաաքերի հիմնն վրա շահագործողներն օդանավակայ մնայ յն առաննին ծաաար ու թ ու ններ կարող են հաննել ենթահալաաքումադայ յն կաաակրմնն:

Ենթահավատարմագրայի ին կառավարման պայմանները սահմանվում են օրենսվակայ անների սեփականատերերի և (կամ) շահագործողների կողմից, եթե օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

Հայ աստմի Հանրապետության կառավարության և նաև իրականացնում է համապատասխան վերահսկողության և նաև օրենսվակայ անի հավատարմագրայի ին կառավարչի գործունեության և նկատմամբ՝ հավատարմագրայի ին կառավարման պայմանագրի և Հայ աստմի Հանրապետության օրենսդրության արհանջների իսխառմ մները կանխել ու նախարկով:»

12) 15-րդ մասը շարադրել հետևյալ իսխագրության ամբ.

«15. Սույ և օրենքի իմաստով սերողողումների և (կամ) ուղղաթիռադաշտերի վերգետնյ ամիջոցներ և ծառայության և նաև ներ են համարվում սերողողումի և (կամ) ուղղաթիռադաշտի շահագործողական վիճակի արհանման, ուղևորների, ուղևեթների, բեռների գրանցման և օրենսվի կոմերցիոն (ուղևորների նստեցում/իջեցում, բեռնում/բեռնաթափում) և սեփական (օրենսվի կայ անում, վառելի իքսայ ցավորում, էներգամանակագրում, հակասառցաշակում, կենցաղայի ին սարարկում) սարարկման հերկապված բոլ որ սշխատմքները:»:

Հոդված 14. Օրենքի 13-րդ հոդվածում՝

1) 5-րդ մասը «սերսիֆիկացված» բառից հետո լրացնել «կամ թույլ լ սվում թ և ն ստացած» բառերով.

2) 8-րդ մասի «քննության և մանսգիտական» բառերը փոխարիսել «մանսգիտական քննության և» բառերով.

3) 9-րդ մասի «լ իսգոր մարմնի» բառերը փոխարիսել «լ իսգորված մարմնի» բառերով:

Հոդված 15. Օրենքի 14-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ իսխագրության ամբ.

«Հոդված 14. Հայ աստմի Հանրապետության և օրենսվերի սբական ռեգիստրը

1. Հայ աստմի Հանրապետության և նաև և սբական ոչ ռազմական օրենսվերի սբական գրանցումը, հսվառումը, օրենսվերի սբական ռեգիստրի (ռեեստրի) և որա հավելվածի վարումը, օրենսվերի սարգրանցում մ իրականացնում է լ իսգորված մարմինը՝ իր սահմանս կարգով:

Բարսքսիսական և սբական ոչ ռազմական օրենսվերի համար վարվում են սանսին օրենսվերի սբական գրանցման ռեգիստրներ (ռեեստրներ):

2. Սույ և օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ մասում նշված օրենսվերը ենթակա չեն գրանցման Հայ աստմի Հանրապետության և օրենսվերի սբական ռեգիստրում: Դանց հսվառում մ իրականացվում է սույ և օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախարեսված հասարական միավորումների կողմից:»:

Հոդված 16. Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ իսխագրության ամբ.

«1. Հայ աստմի Հանրապետության և օրենսվերի ռեգիստրում գրանցվում է օրենսվի, օրենսվի սեփականատիրոջ և օրենսվ ձեռք բերել ու, օրենսվը շահագործողի (եթե նա սարբերվում է սեփականատիրոջից), օրենսվը գրալի սարկա հանդիսանալ ու վերսբերյալ անիրսծէտ սերելկության և ները, ինչ սբա նաև որանց փոփոխության և ներին վերսբերող սերելկության և ները: Օրենսվը գրալի սարկա հանդիսանալ ու վերսբերյալ անիրսծէտ սերելկատվության և ներ կարող է ներկայ սցվել գրանցման «Ճարժական գույ քի նկատմամբ սարհովված իրավունքների գրանցման մասին» Հայ աստմի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 17. Օրենքի 19-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ իսխագրության ամբ.

«5) եթե օրենսվին վերջին մեկ սարվա ընթացքում չի սրվել թռիչքայի սիրանիության և սերսիֆիկատ բացառության ամբ այն դեսբերի, երբ սեփականատերը լ իսգորված մարմնի սահմանս ժակետում սարցում ցում է օրենսվի սիրանիության և ներ:».

2) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրու թյ ամբ.

«3. Լիազորված մարմինը սահմանում է օդանավերի ապագրանցման և պոստհանման թռիչքային պիտանիության սերտիֆիկատներ տալու, ինչպես նաև օտարերկրյա ավիատուրի ունենորի կողմից սրված օդանավի պոստհանման թռիչքային պիտանիության սերտիֆիկատների ճանաչման կարգը»:

Քողված 18. Օրենքի 22-րդ հոդվածում

1) 2-րդ մասում

ա1-ին պարբերության «վկայ սկանների» բառերը փոխարինել «սերտիֆիկատների» բառերով.

բ. 2-րդ պարբերության «սիսի թռիչքային պիտանիության վկայ սկանների» բառերը փոխարինել «սեսակի հավաստագրերի» բառերով.

2) 4-րդ մասի «սիսի սերտիֆիկատը» բառերը փոխարինել «սեսակի հավաստագիրը» բառերով:

Քողված 19. Օրենքի 23-րդ հոդվածում

1) 2-րդ մասում

ա1-ին պարբերության «վկայ սկան» բառը փոխարինել «սերտիֆիկատ» բառով.

բ. 3-րդ պարբերության ունը շարադրել հետևյալ խմբագրու թյ ամբ.

«Օդանավի շահագործման հետ կապված լիազորված մարմնի սահմանած պրզել քննրն ու սահմանափակումները սեսք է նշվեն թռիչքային պիտանիության սերտիֆիկատում»:

2) 3-րդ և 5-րդ մասերի «վկայ սկանի» բառերը փոխարինել «սերտիֆիկատի» բառերով:

Քողված 20. Օրենքի 25-րդ հոդվածում

1) վերնագրի «վկայ սկանի» բառը փոխարինել «սերտիֆիկատի» բառով.

2) 1-ին մասի «վկայ սկանը» բառը փոխարինել «սերտիֆիկատի գործողության ունը» բառերով.

3) 2-րդ մասի «դադարեցնում է» բառը փոխարինել «դադարեցնում կամ կատեցնում է» բառերով, իսկ «սերտիֆիկատը կամ կատեցնում է դրա» բառերը փոխարինել «սերտիֆիկատի» բառով.

4) 3-րդ մասի «վկայ սկանը» և «վկայ սկան» բառերը փոխարինել համապատասխանաբար «սերտիֆիկատը» և «սերտիֆիկատ» բառերով:

Քողված 21. Օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասում

1) 1-ին կետի «վկայ սկանը, կամ երկպոսածգվի» բառերը փոխարինել «սերտիֆիկատը կամ երկպոսածգվի դրա» բառերով.

2) 2-րդ կետի «վկայ սկան» բառը փոխարինել «սերտիֆիկատ» բառով:

Քողված 22. Օրենքի 27-րդ հոդվածն ու ժը կորցրած ճանաչել :

Քողված 23. Օրենքի 28-րդ հոդվածի 1-ին մասի «Յայ աստմի Յանրաբետու թյ ունում» բառերը հանել, իսկ «վկայ սկան» բառերը փոխարինել «սերտիֆիկատ» բառերով:

Քողված 24. Օրենքի 30-րդ հոդվածում.

1) 4-րդ մասի 3-րդ պարբերության «, ինչպես նաև նոր սիսի օդանավերի վրավերապարտաստման ուղղված» բառերը փոխարինել «վերաբերյալ» բառով.

2) 7-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրու թյ ամբ.

«7. Վկայ սկանը և դրամեջ նշվող որակավորման նիշերը սրվում են որոշակի գործողության ժամկետով: Վկայ սկանի, ինչպես նաև դրամեջ գրառվող որակավորման նիշերը գործողության ժամկետը կարող է երկպոսածգվել, եթե անձն այդ պահին բավարարում է ատեստավորման համար ներկայ սցվող պահանջները: Օտարերկրյա քաղաքացիներին սրվող առևարային օդայի փոխադրումների համար օգտագործվող ավիացիաօդայ ուների վկայ սկանները գործում են այնքան ժամկետով, որքան նրանք

հանդիսանում են Հայ աստմի Հանրապետության ունում գրանցված օդանավերի անձնակազմերի անդամ,
բայց ոչ ավել քան դրամեջ կշռված ժամկետով: »:

Հոդված 25. Օդենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Լիազորված մարմինը կարող է կատարել վկայականի գործողության ունը, եթե վկայական կրողը խախտումով է իրականացրել թռիչքային և (կամ) ավիացիոն անվտանգության և սպիտակման համար իրեն վերապահված լիազորության ունները, կամ վկայականով նախատեսված մասնագիտական գործունեության ունն իրականացրել է սույն և օդենքի 39-րդ հոդվածի պահանջների խախտումով՝ յ ուրաքանչյուր ուր դեպքի համար անցկացնելով քննության ուն: Վկայականի գործողության ունը կատարվում է մինչև և քննության անվտանգ և դրավերաբերյալ պահանջարկի որոշման ընդունումը:»:

Հոդված 26. Օդենքի 35-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասի «Ելանակված օդային ունների հաստատված ցանկը օդանավ շահագործողը պարտավոր է ներկայացնել ստեխնիկական կազմավորման լիազորված մարմին: » նախադասությամբ ունը հանել .

2) 4-րդ մասն ու ժը կորցրած ճանաչել .

3) 5-րդ մասի «Ելանակված ավիացիոն մասնագետներից» բառերը փոխարինել «օդային ուններից» բառով:

Հոդված 27. Օդենքի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի «քննության և մասնագիտական» բառերը փոխարինել «մասնագիտական քննության և» բառերով:

Հոդված 28. Օդենքի 42-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 42. Առևտրային օդային փոխադրումների ներկայացվող պահանջները

1. Հայ աստմի Հանրապետության ան տարածք, տարածքի ներսում և տարածքից դուրս առևտրային օդային հաղորդակցության ունները կարող են իրականացվել միայն սույն և զլ իսկ սահմանված կազմով՝ օդանավ շահագործողի վկայականի (սերտիֆիկատի), կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի, օտարերկրյա և և Հայ աստմի Հանրապետության ան օդանավ շահագործողների կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցության ունների թույլ լ տվույթ ան կամ ոչ կանոնավոր օդային փոխադրումների իրականացման թույլ լ տվույթ ան հիման վրա:»:

Հոդված 29. Օդենքի 43-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 43. Օդանավ շահագործողի վկայականի սրման պայմանները

1. Օդանավ շահագործողի վկայականը սրվում է լիազորված մարմնի կողմից սույն և օդենքով և Հայ աստմի Հանրապետության ան կառավարության ան սահմանված կազմով: Համանման պայմանների կիրառմամբ օտարերկրյա և և քաղաքացիության ան հավաստագրի լիազոր մարմնի կողմից սրված օդանավ շահագործողի վկայականը ճանաչվում է Հայ աստմի Հանրապետության ունում միջազգային պայմանագրերի համաձայն:

2. Օդանավ շահագործողի վկայականը առևտրային օդային փոխադրումներ իրականացնելու թույլ լ տվույթ ունը հավաստող փաստաթուղթ է:

3. Օդանավ շահագործողի վկայականը սրվում է Հայ աստմի Հանրապետության ունում գրանցված իրավաբանական անձանց, որոնց բաժնեմասերի (բաժնետոմսերի, փայ սբաժնի և այլ և) առնվազն 51 տոկոսը ստեխնիկական ան իրավունքով պահպանում է Հայ աստմի Հանրապետության ան քաղաքացիներին և (կամ) Հայ աստմի Հանրապետության ունում գրանցված իրավաբանական անձանց, որոնց կառավարման առնվազն հարցերի վերաբերյալ որոշիչ ձայների իրավունքը յ ուրաքանչյուր ուր դեպքում պահպանում է Հայ աստմի Հանրապետության ան քաղաքացիներին:

4. Օդանավ շահագործողի վկայականը սրվում է, եթե հայ տառու և ունի Հայ աստմի Հանրապետության ան օրենսդրությամբ և Հայ աստմի Հանրապետության ան կառավարության ան սահմանված կազմով պահանջվող ֆինանսական միջոցներ, հավաստագրի և սպիտակագրության ուն, հմտության ուններ,

գիտել իքներ, փորձառու թյ ու ն, անձնակազմ, հարմարու թյ ու ններ և սպորթալիորու մներ, որոնք անհրաժեշտ են վկայ ականով նախաճեւական գործու նեու թյ ու նն ապահով և հու սալ իորեն իրականացնել ու համար:

5. Օղանալ շահագործողի վկայ ականը սրվու և Է գործողու թյ ան որոշակի ժամկետով, որու մ նշված են նաև կիրառվող հատու կ այլ մաններն ու սահմանափակու մները: Օղանալ շահագործողի վկայ ականի գործողու թյ ան ժամկետը կսորղ Է երկարածգվել, եթե վկայ ական ստացած անձը բալարսորու Է երկարածգման արհին վկայ ական սալ ու համար ներկայ սցվող արհանջները:

6. Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ան շահերից ել նել ով՝ լ իսգորված մարմնը սուլ ն հողվածի 3-ին մասի այլ մաններից կսորղ Է կիրառել բացառու թյ ու ններ, եթե կան հատու կ պարճառներ, և օղանալ շահագործողը բացալորվել ու Է Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ու նու և:

7. Օղանալ շահագործողի գործու նեու թյ ան հիմնական վայ ըը սբար Է գրնվի Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ու նու և:

Սուլ ն օրենքի իմաստով գործու նեու թյ ան հիմնական վայ ը նշանակու և Է օղանալ շահագործողի գրանցման վայ ը, որսեղ օղանալ շահագործողն իրականացնու և Է իր հիմնական ֆինանսական գորճառուլ թները, կատարու և Է կալիտալ ներդրու մներ ֆիզիկական ենթակառուցվածքներու և, հանդիսանու և Է շահու թահարկ վճարող և իրականացնու և Է գորճառնական վերստակողու թյ ու ն, ներառլ սլ՝ շարու նակական թռիչքայ ին վրանիու թյ ան կառալարու և՝ իր կողմից շահագործվող օղանալերի նկատմաբ:

Կ ն դեսքու և, երբ օղանալ շահագործողը թաց լ իզինգայ ին այլ մանաբորով, որը սուլ ն օրենքի իմաստով նշանակու և Է օղանալի վարճակալ ու թյ ան հանձնել ը օղանալի անձնակազմի հետ միասին, վարճաաու ի սեինիկական սպասարկմաբ, ապահովագրու թյ ամբ և վարճաաու ի օղանալ շահագործողի վկայ ականի ներքո, ցանկանու և Է օղանալը վարճակալ ու թյ ան հանձնել սլ սբարու թյ ան օղանալ շահագործողի, ապայ ու ըսքանչ ու ը նման դեսքը ներկայ սցվու և Է լ իսգորված մարմնի հաստառնանը, որոնց ընթացակարգերը սահմանվու և են սուլ ն հողվածի 1-ին մաու և նշված Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ան կառալարու թյ ան սահմանված կարգու և:

8. Օղանալ շահագործողի վկայ ական ստացած անձը ապտալոր Է լ իսգորված մարմնին ծանուցել օղանալ շահագործողի վկայ ական սալ ու ժամանակ հիմք ծառայ ած այլ մանների վրա հնարալոր սգրեցու թյ ու ն ու նեցող ցանկացած փոփոխու թյ ան մասին: Օղանալ շահագործողի վկայ ական ստացած անձն իրալու նք ու նի իրականացնել ու միայ ն դրանով նախաճեւական գործու նեու թյ ու ն:»:

Հողված 30. Օրենքի 44-րդ հողվածու և՝

1) 1-ին մաու և՝

ա «քաղաքականու թյ ան» և «հաղորդակցու թյ ու նների» բառերը հանել .

բ. 1-ին կետի «սեինիկական կարգալորման լ իսգոր մարմնի» բառերը փոխարինել «լ իսգորված մարմնի» բառերով.

գ. 2-րդ կետը շարադրել հետևլ սլ իմբագրու թյ ամբ.

«2) Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ու նու և գրանցված իրալարանական անձը բալարսորու և Է շարու նակական և հու սալ ի առարայ ին փոխադրու մներ իրականացնել ու արհանջներին, որոնք սահմանվու և են Հայ աստանի Հանրաաբարու թյ ան կառալարու թյ ան կողմից:»:

2) լ ըսցնել հետևլ սլ բովանդակու թյ ամբ նոր 3.1-ին մաու և.

«3.1. Հալաաաբրի սրամադրու մը լ իսգորված մարմնի կողմից կսորղ Է մերժվել, եթե առկա Է սլ լ անձանց կլ անքի, առողջու թյ ան կամ սեփականու թյ ան, ինչ սբս նաև սբարու թյ ան անվանագու թյ ան կամ

առանձնաաբա կարևոր հանրային շահերի պաշտպանության համար ծանր հետևանքների առաջացման հնարավորության ուն կամ վտանգ»:

3) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրության ամբ.

«4. Եթե հավաստագիր ունեցողը դրամաման օրվանից վեց ամսվա ընթացքում.

1) չի մեկնադրել կանոնավոր առևարային օրային փոխադրումների իրականացումը երթուղով կամ երթուղիներից մեկով, կամ

2) ապրեքուստի խախտում է հրապարակված չվացուցակի համաձայն իրականացման ենթակա չվերթների կանոնավորության ունը,

ապա դադարում է երթուղով կամ երթուղիներից մեկով կանոնավոր առևարային օրային փոխադրումների իրավունքը»:

4) լրացնել հետևյալ բովանդակության ամբ 4.1-ին մասով.

«4.1. Հավաստագրի գործողության ունը ենթակա է դադարեցման լիազորված մարմնի կողմից, եթե հավաստագիր ունեցողը չի համապատասխանում շարունակական, հուսալի և ապահով առևարային օրային փոխադրումների իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների, համապատասխան ապահովագրության, հմտության ունների, գիտելիքների, փորձառության և անձնակազմի պահանջներին»:

5) 5-րդ և 6-րդ մասերի «քաղաքականության ան» բառերը հանել :

Ձողված 31. Օրենքի 45-րդ հոդվածում

1) 1-ին մասն ուժը կորցրած ճանաչել .

2) 2-րդ մասի «ավիացիայի ի» բառից հետո լրացնել «թռչչքային ու սուցման» բառերը:

Ձողված 32. Օրենքի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասի «լիազորված մարմիններն իրավաուն են» բառերը փոխարինել «լիազորված մարմինն իրավաուն է» բառերով:

Ձողված 33. Օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրության ամբ.

«1. Օրանավ շահագործողի վկայականով, կանոնավոր առևարային օրային փոխադրումների իրականացման հավաստագրով, այլ թույլ տվության ամբ նախատեսված գործունեության ունն օրենքների և այլ իրավական ակտերի, հառուկ այլ մանկների և սահմանափակումների խախտումներով կամ շրջանակներից դուրս իրականացնել ու, ինչպես նաև այլ անձանց կյանքի, առողջության և կամ սեփականության ան, սխուրթ ան անվտանգության ան կամ առանձնաաբա կարևոր հանրային շահերի պաշտպանության ան համար ծանր հետևանքների վերացման կամ դրանց առաջացումից խուսափել ու անհրաժեշտության ունիցել նել ով, իսկ «Պետական սուրբի մասին» Հայ աստմնի Հանրաաբաության ան օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում սխուրթի գանձման և սխուրթի բյ ու ջե փոխանցման ապրտավորության ունները չկատարել ու դեսքում սխուրթի գանձման լիազորված մարմնի համապատասխան դիմումի հիման վրա օրանավ շահագործողի վկայականի, կանոնավոր առևարային օրային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի գործողության ունը կարող է կատեցվել լիազորված մարմնի կողմից մինչև խախտումների վերացումը կամ մանրամասն ու սու մասի որևէ ունների անցկացումը: Եթե խախտումների վերացման համար սրված ժամկետում կամ ու սու մասի որևէ ան անցկացման պոյ ու նքում խախտումները կամ կատեցման մյ ու ս հիմքերը չեն վերացվել, ապա լիազորված մարմնի կողմից օրանավ շահագործողի վկայականի, կանոնավոր առևարային օրային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի և այլ թույլ տվության ունների գործողության ունը կարող է դադարեցվել: Անվտանգության ան պահանջներից ել նել ով՝ լիազորված մարմինը իրավունք ունի մինչև խախտումների վերացումը, որպես այլ ընտրանքային միջոց, օրանավ շահագործողի վկայականի և առևարային օրային փոխադրումների իրականացման թույլ տվության ան նկատմամբ կիրառել ու սահմանափակումներ»:

Չորված 34. Չդեկքի 48-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Լիազորված մարմինը կանոնավոր առևտրային օրացի ին փոխադրումների իրականացման հավաստագիր ունեցող անձին, հիմք ընդունելով այլ մասնավորվող կողմերի կառավարության ունեցող միջև կնքված միջազգային համաձայնագրերը և ընդունված միջազգային պրակտիկան, նշանակում է որակյա կանոնավոր օրացի ին հաղորդակցության ունեցող իրականացնող փոխադրող՝ Հայաստանի Հանրապետության և կառավարության սահմանած կարգով»:

2) 2-րդ մասի «Հայաստանի Հանրապետության և տարածք, տարածքից դուրս և տարածքի ներսում, քաղաքականության ան» բառերը փոխարինել «դեպի Հայաստանի Հանրապետության և տարածք և Հայաստանի Հանրապետության և տարածքից դուրս» բառերով.

3) Լրացնել հետևյալ բովանդակության ամբ 3-րդ մասով.

«3. Սեյն հոդվածով նախատեսված թույլ և տվյալ ան սրամադրումը և իազորված մարմնի կողմից կարող է մերժվել, եթե առկա է այլ անձանց կյանքի, առողջության և կամ սեփականության ան, ինչպես նաև սեփականության ան անվտանգության ան կամ առանձնապես կարևոր հանրային շահերի պաշտպանության ան համար ծանր հետևանքների առաջացման հնարավորության ան կամ վտանգ»:

Չորված 35. Չդեկքի 49-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասի «քաղաքականության ան» բառը հանել .

2) Լրացնել հետևյալ բովանդակության ամբ 2.1-ին մասով.

«2.1. Սեյն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով նախատեսված թույլ և տվյալ ունեցող սրամադրումը և իազորված մարմնի կողմից կարող է մերժվել, եթե առկա է այլ անձանց կյանքի, առողջության և կամ սեփականության ան, ինչպես նաև սեփականության ան անվտանգության ան կամ առանձնապես կարևոր հանրային շահերի պաշտպանության ան համար ծանր հետևանքների առաջացման հնարավորության ան կամ վտանգ»:

Չորված 36. Չդեկքի 51-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Օրանավորված փոխադրվող վտանգավոր բեռներ են համարվում այն առարկաները և նյութերը, որոնք օրանավորված փոխադրման ընթացքում կարող են սպառնալ իր հանդիսանալ ուղևորների և օրանավոր անձնակազմի անդամների կյանքի, առողջության ան և թափաքների անվտանգության ան համար, սակայն օրացի ին փոխադրման համար պահված վաճառ են:

Վտանգավոր բեռների օրացի ին փոխադրման, վտանգավոր բեռների սպասարկման սջխառններն իրականացնող կազմակերպության ունեցող և վտանգավոր բեռների օրացի ին փոխադրումներն սպասարկող կազմակերպության ունեցող թույլ և տվյալ ուն տալ ու կարգը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության և կառավարության ունը:

Պետության և պաշտպանության ան, հանրային անվտանգության ան, սզգային անվտանգության ան, սնստության ան և առողջապահության ան ապահովմանն ուղղված անհետաձգելի միջոցառումների ծայրահեղ անհրաժեշտության ան դեպքում Հայաստանի Հանրապետության և կառավարության ան սահմանած կարգով կարող է իրականացվել վտանգավոր բեռների փոխադրման՝ սահմանված կարգի սզատումը»:

2) Լրացնել հետևյալ բովանդակության ամբ 7-րդ մասով.

«7. Այլազգային ուղևորում և կանխատեսված խախտումների մասին՝ մինչև և այդ խախտումները հայտնաբերելը, կանավոր գեկույց ներկայացնելը և սբաք է հիմք հանդիսանազեկույց ցը ներկայացնող անձի կամ գեկույց ցում նշված անձանց նկատմամբ կարգապահական, վարչական կամ դատական վարույթի համար՝ համաձայն ԻԿԸԻ հրապարակված միջազգային ստանդարտների, առաջարկվող գործել սձների,

ընթացակարգերի և Հայ աստմի Հանրապետության թափաքայի ին անվտանգության ան սխալիկ Ծրագրի դրույ թնտրի: Աււ և դրույ թը չի կիրաււոււմ, երբ ստրի Է ունեցել կանխաւտածված իախաոււմ, աւկա ռիսկերի անխայ տանտտոււմ, լ ուրջ մանադիտական անվու թու թը ուն:»:

Հոդված 37. Օտնքի 52-րդ հոդվածը շարադրել հետայ պ իախադրու թ ամբ.

«Հոդված 52. Բաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունը

1. Բաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունը համայ իր միջոցաւու մտերի համակարգ Է, ինչ սխա նաւ մարդկայի ին և նյ ու թական ռտոււ թնտր, որոնք նախաւտածված են ապահովել ու քաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունն անորինական միջամտության ան սխալերից:

2. Բաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունն իրականացվում է՝

1) օդանավով զենքի, ռազմամթերքի, ապր թու ցիկ, ռադիոակտիվ, թու նալոր, ոյ ու թաւաւ նյ ու թերի և այ լ վտանգամար աւարկաների ու նյ ու թերի աւարինի վոխադրու մը բացաւել ու, իսկ դրանց օրինական վոխադրման ընթացքու մ՝ նախազրու շական և կանխադել իչ միջոցաւու մտերի կիրաւման,

2) ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի, ուղեբեռի, բեռների, վոստի, օդանավի անձնակաւմի անդամների, նրանց ձեռքի իրերի, օդանավերի, օդանավ սարվող սննդի, օդանավայի ին սխոււյ թների և ապրազաների նախաթափչ քայի ին զննման.

3) օդանավակայանների հաւու կ վերահսկելի գրախներ մու սքի իրալոււնք ունեցող անձանց և այ ցել ուների, հաւու կ վերահսկելի գրախներ մու սք գործող սրմանաարոսայի ին միջոցների զննման.

4) անհրաւտշտու թ ան դեսքոււմ, ուղևորների անձնական զննման, ինչ սխա նաւ օդանավու մ՝ օդանավի հրամանաւարի ապահանջով ուղևորների զննման.

5) օդանավակայանի վերահսկելի և հաւու կ վերահսկելի գրախներում անցադայի ին և ներօքյ եկսայի ին վերահսկողության ան սանմանման, օդանավակայանների, օդանավերի և կարևոր օքյ եկսների ապահանջության ան կազմակերպման ու իրականացման.

6) ուղևորների, ուղեբեռների, բեռների հաշվաւման և ձևակերպման համար կիրաւվող ծրագրերի, օդանավակայանում օդանավերի շարժի, օդանավերի թափչ թների սախարկման և օդայի ին երթեւեկության ան կաւալարման համար օգտադրօվող աւանձնացված ծրագրայի ին և կալի համակարգերի, սերոնամիլիզացիոն ստրեկաւակական ցանցերի, սերոնամիլիզացիոն ստրեկաւակական համակարգերով մշակվող ու վոխանցվող ստրեկաւակության ունների, կարգաւարական կաւերի ձայ նայի ին ստրեկաւակության ան գրանցումներ իրականացնող ծրագրայի ին համակարգերի, ինչ սխա նաւ համակարգչայի ին ստրայի ին ցանցերը կողմնակի անօրինական մու սքերից ու կիբեր վտանգներից աքշտանվածու թ ան.

7) քաղաքացիական ամխացիայի գործու նտու թ ան դեմ ուղղված անօրինական միջամտության ան սխալերին հակադել ու միջոցաւու մտերի, այ դ թվում նաւ՝ իրաւապի մարինների մանակցության ամբ իրականացվող միջոցաւու մտերի իրականացման միջոցով:

3. Հայ աստմի Հանրապետության միջազգայի ին ապր մանադրերի ապահանջներից բիող՝ քաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունն ապահովող համաախախան իրաւական սխալերն ընդու նոււմ Է Հայ աստմի Հանրապետության կաւալարության ունը:

4. Աջազգայի ին և ներքին քաղաքացիական ամխացիայի անխախան և սրոյ ու նաւետ գործու նտու թ ան ապահովման նախաւարկով Հայ աստմի Հանրապետության կաւալարության ունը հաստաւում Է քաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ան սզգայի ին ծրագիրը, քաղաքացիական ամխացիայի ամխացիոն անվտանգության ունն որակի հսկողության ան սզգայի ին ծրագիրը, քաղաքացիական ամխացիայի համակարգում աւաքացած ձգնաւանայի ին իրալիճանկների կաւալարման սզգայի ին այ անը և ստրեկում Է ամխացիոն անվտանգության միջգերաւեսչ սկան հանձնաւորով, որը թնսարկոււմ Է ամխացիոն

անվտանգության բնագավառում իրականացվող սխեմային քաղաքականության և հիմնական դիրքերը և իրականացնում է ավիացիոն անվտանգության մասով քաղաքացիական ավիացիայի գործունեության ուսումնասիրության ու ներ ու վեր ու ծուր ու ներ:

5. Հայ աստանի Հանրապետության ուսումնական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու մարմին է հանդիսանում [իսպորված մարմինը, որը`

1) պատասխանատու է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության սզգայի ծրագրի, քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության սզգայի ծրագրի, քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում առաջացած ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման սզգայի և այլ մեթ, քաղաքացիական ավիացիայի օդանավերով ու ղեկավարների կողմից գեների և փանկուշտների փոխադրման կանոնների, Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության հսկողության կազմակերպման և իրականացման, Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայաններում օդանավերի և օբյեկտների պահպանության, Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայաններում մեցսզգայի և ներօբյեկտայի լին վերահսկողության կարգերի մշակման, Հայ աստանի Հանրապետության կառավարության քննարկմանը ներկայացման, դրանց ներդրման, իրականացման և պահպանման համար.

2) ապահովում է Հայ աստանի Հանրապետության սխեմային կառավարման և ստեղծական ինքնակառավարման մարմինների, օդանավակայանների, օդանավ շահագործողների և այլ մեծանց հետ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությանը կանոնակարգող իրավական սկսերով նախատեսված ինդիկատորների համարող իրականացումը.

3) ապահովում է քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում մեթոդական միջամտության սկսերով այլ մանավորված պրոսպարգ իրավիճակների կառավարման օպերատիվ շտաբի գործունեությանը ու նը և մանակցում օպերատիվ շտաբի սջխանքներին.

4) քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության սզգայի ծրագրի պրոյ ու նավետության ու նն ապահովել ու նախարկով սստմանում է ավիացիոն անվտանգության դասընթացներ իրականացնող ուսումնական հաստատության ու նների և ավիացիոն անվտանգության ծառայության ու նների մեծնակազմերի ու սումնական, վերապարաստման ծրագրերին և այդ ծրագրերով դասավանդող մանսզգեսներին ներկայացվող պահանջներն ու չախանիշները.

5) համագործակցում է օտարերկրյա սստության ու նների համապատասխան իրավաու մարմինների հետ ըստ մեթոդականության սջ` քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության սզգայի ծրագրերի, ավիացիոն անվտանգության ծառայության ու նների մեծնակազմերի ու սումնական և վերապարաստման ծրագրերի մշակման, օտարերկրյա սստության ու նների օդանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների փոխադարձ ճանսջման և ավիացիոն անվտանգության վերաբերյալ ստեղեկարկության փոխանակման նախարկով.

6) քննարկում և հաստատում է Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայանների, Հայ աստանի Հանրապետության ու սում գրանցված օդանավ շահագործողների և ավիացիոն գործունեության ու ն իրականացնող Հայ աստանի Հանրապետության այլ կազմակերպության ու նների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը, որոնք, համաձայն Հայ աստանի Հանրապետության միջսզգայի այլ մանսզգերի, սխեմ է մշակել և ներդնել այդ ծրագրերը: Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը հանդիսանում են օդանավակայանի ստերոդրոմի և (կամ) ուղղաթիռաթաքստի ստերոֆիկատի կամ թուլ [սվության սրամադրման նախապայման.

7) քննարկում և համապատասխանության եզրակացություն և է տալիս դեպի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ և Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններից թռիչքներ իրականացնող օտարերկրյա օդանավ շահագործողների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերի վերաբերյալ,

8) ավիացիոն անվտանգության չափանիշների ապահովման նախնական վերաբերյալ կառավարման պլանի իրագործման մարմինների հետ միասին քննարկում ու հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների և ավիացիոն գործունեության ունի իրականացնող կազմակերպության ունեցող սպորտներում նոր շենքերի և շինության ունեցող կառուցման, հին շենքերի ու շինության ունեցող վերանորոգման նախագծերը.

9) սահմանում է ավիացիոն անվտանգության մասնագետների ունեցող անձնակազմերի անդամների վկայականներ կրող ավիացիոն անվտանգության մասնագետների ունեցող անձնակազմերի անդամների ամբաստանում կանոնակարգը:

6. Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում սզգային անվտանգության, պոտենցիալ իրավիճակների, ուսիկանության, մաքսային, պոտենցիալ գործերի և պաշտպանության բնագավառներում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության պլանի իրագործման վերաբերյալ գործում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և տվյալ ոլորտը կարգավորող պլանի իրականացման վերաբերյալ իրենց վերապահված իրագործության ունեցող շրջանակում:

7. Օդանավակայաններ շահագործող կազմակերպության ունեցող՝

1) ապաստանատու են միջազգային և ներքին օդային փոխադրումները սպասարկող յուրաքանչյուր օդանավակայանի ավիացիոն անվտանգության մասնագետների մշակման և իրագործման մարմնի հաստատմանը ներկայացված համապատասխանություն:

2) ապաստանատու են օդանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների որակի հսկողության, օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության մասնագետների ունեցող անձնակազմերի անդամների ու սուբյեկտների անվտանգության և վերապատասխանության ծրագրերի մշակման և իրագործման մարմնի հաստատմանը ներկայացված համապատասխանություն:

3) ապաստանատու են օդանավակայանների բնական գործունեության մասին ուղղված անօրինական միջամտության գործողության ունեցող կանխման և հակազդման ուղղված պլանների մշակման, դրանք իրագործման մարմնի միջոցով սույն հոդվածի 6-րդ մասում նշված վերաբերյալ կառավարման իրագործման մարմնի հետ համաձայնեցման և իրագործման մարմնի հաստատմանը ներկայացված համապատասխանություն:

4) համաձայնեցնելով իրագործման մարմնի հետ սահմանում են օդանավակայանների վերահսկելի և հաշվարկ վերահսկելի գոտիները, դրանց սեղադրության ունեցող, սահմանները և այդ գոտիներում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության վերահսկողության միջոցառումները, որոնք ներառվում են օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության մասնագետներում:

5) ստեղծում են ավիացիոն անվտանգության մասնագետների ունեցող, որոնք հանդիսանում են հաշվարկ կանոնադրական ինդիկատոր իրականացնող մասնագետների ունեցող և ապահովում են ավիացիոն անվտանգության ունեցող օդանավակայաններում:

8. Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության մասնագետների ունեցող իրականացնում են՝

1) օդանավակայանների սպորտը, սպորտում գնվող օբյեկտների, շենքերի, շինության ունեցող և օդանավների պահպանության ունեցող:

2) օդանավակայանների վերահսկելի և հաշվարկ վերահսկելի գոտիներում անցադրային և ներօբյեկտային վերահսկողության ունեցող:

3) ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի, ուղեբեռի, բեռների, վոսսի, օդանավի անձնակազմի անդամների, նրանց ձեռքի իրերի, օդանավերի, օդանավ տարվող սննդի, օդանավային սխումբների և սպորտաքսների, օդանավակայանների հասուկ վերահսկելի ի գոսիներ մուտքի իրավունք ունեցող անձանց և այլ ցել ունեցող, հասուկ վերահսկելի ի գոսիներ մուտք գործող տրանսպորտային միջոցների զննում:

4) օդանավակայաններում առաջացած ճգնաժամային իրավիճակների դեպքերում մասնակցում են դրանց կանխման ու հսկվողման միջոցառումներին:

9. Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայության ունեցող ունեցող անձնակազմի անդամները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության ամբաստանված կարգով իրավունք ունեն՝

1) կրել և կիրառել ծառայողական զենք և հասուկ միջոցներ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության ամբաստանված կարգով:

2) կրել սահմանված ձևի համազգեստ որի նկարագիրը և կրել ու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումով:

3) օդանավակայաններում սահմանված ավիացիոն անվտանգության կանոնների խախտումների դեպքերում, խախտումներ կատարած անձանց պիտել օդանավակայաններում դրա համար նախատեսված հասուկ վայրերում իրավապահ մարմիններին հանձնել ու նախազգուշացնել:

4) պահել և օդանավով փոխադրման համար պահել ված առարկաների և նյութերի փոխադրումը ուղեբեռներում և բեռներում:

5) պահել և ուղևորների ձեռքի իրերում օդանավի ուղևորաբեռներում փոխադրման համար պահել ված առարկաների և նյութերի փոխադրումը:

6) ուղևորների, օդանավի անձնակազմի և վերաբեռնող ածառայության ունեցողների սեփականության կապակցում կիրառել կանխարգելիչ միջոցառումներ:

10. Հայաստանի Հանրապետության ունեցող գրանցված օդանավ շահագործողները՝

1) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը և ներկայանում լիազորված մարմնի հաստատմանը:

2) մշակում են օդանավ շահագործողի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության և ավիացիոն անվտանգության մասով օդանավ շահագործողի սեփականության ու սուբսիդիան և վերապարտատման ծրագրերը և ներկայացնում լիազորված մարմնի հաստատմանը:

3) մշակում են գեանի վրա կամ թռիչքի ընթացքում գտնվող օդանավում անօրինական միջամտության գործողության ունեցող կանխման և հսկվողման ուղղված այնպիսի, դրանք լիազոր մարմնի միջոցով համաձայնեցնում են սույն հոդվածի 6-րդ մասում նշված սխումբային կառավարման լիազոր մարմինների հետևանքային սցենարում են լիազորված մարմնի հաստատմանը:

4) ստեղծում են ավիացիոն անվտանգության ստորաբաժանումներ, որոնք իրականացնում են օդանավ շահագործողի ավիացիոն անվտանգության ծրագրով սահմանված ավիացիոն անվտանգության ամբաստանված սեփականության ուղևորների ու սուբսիդիան և վերապարտատման ծրագրերը և ներկայացնում լիազորված մարմնի հաստատմանը:

11. Հայաստանի Հանրապետության սպորտընդմուտի մեթոդաբանական սպասարկում իրականացնող կազմակերպության ունեցող՝

1) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը և ներկայացնում լիազորված մարմնի հաստատմանը:

2) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության և ավիացիոն անվտանգության մասով սեփականության ու սուբսիդիան և վերապարտատման ծրագրերը և ներկայացնում լիազորված մարմնի հաստատմանը:

3) մշակում են օդային երթևեկության ունև սաբասրկման ընթացքում քաղաքացիական սցիսցիայի բնականոն գործուևեուբյ ան դեմ ուղղված անօրինական միջանուբյ ան գործողուբյ ուևևեերի կանխմանն և հակազդմանն ուղղված այ անևերը, դրանք լ իազրր մպումևի միջոցով համաձայնեցուում են սուբյ ն հողվածի 6-րդ մասում նշված ակումկան կաաակուման լ իազրր մպումիևևերի հեուևևերկայ սցևում են լ իազրրված մպումևի հասաումանը.

4) սեեդում են ալիսցիոն անվումագուբյ ան սաորաբաաումու մևեր, որոնք իրականացուում են օդային երթևեկության սաբասրկում իրականացուող կազմակերաուբյ ան ալիսցիոն անվումագուբյ ան ծրագրով սահմանված ալիսցիոն անվումագուբյ ան ապահովման սշխաումբևերը.

5) Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ան սպրածքում ևերոնալիգացիոն սաբասրկում իրականացուող կազմակերաուբյ ուևևերի ալիսցիոն անվումագուբյ ան ծաաայ ուբյ ուևևերի սշխաաողևերին իրեևց ծաաայ ողական ապրումականուբյ ուևևերի կաաումանն ընթացքում թուբյ լ աարվում է.

ակրել սահմանված ձևի համազգեստ

բ. իրականացուել օդային երթևեկության կաաակուման կենսրոն մու սք գործող անձանց զևևում,

գ. ապահովել օդանաակկայ անևերի սպրածքևերում կամ օդանաակկայ անևերի սպրածքից դուբս գանվող և քաղաքացիական ալիսցիայի անխախն գործուևեուբյ ան ապահովման համար կարևոր նշանակուբյ ուև ուևեցող ևերոնալիգացիոն օբյ եկաների, շեևբերի, շիևուբյ ուևևերի և սարքակրոումևերի ապահանուբյ ուևը,

դ. օդային երթևեկության սաբասրկման համար շահագործվող շեևբերի, շիևուբյ ուևևերի, սպրածքևերի և սարքակրոումևերի նկատմամբ սահմանված ալիսցիոն անվումագուբյ ան կանոնևերի իաաումևևերի դեսքերում, իախաումևևեր կաաարած անձանց ապեղ ՝ իրալաաաի մպումիևևերին հանձնել ուև նաբաակով:

12. Ալիսցիոն անվումագուբյ ան ապահովման նաբաակով լ իազրրված մպումևի կամ համաաարաաիանն իրալաաաի մպումիևևերի ապահանջով Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ուևից և դեսի Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ուև թռիչքևեր իրականացուող Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ան և օսարերկրյ ա օդանաակ շահագործողևերը ապահովում են սղ այ չվերթի ուղևորևերի վերաբերյ այ նախնական և/կամ ամկով սեղեկաակուբյ ան սրամադրումը:

Նուբյ ն սեղեկաակուբյ ուևը կարող է սրամադրվել օդանաակ շահագործողևերի կողմից Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ուևից թռիչքևեր իրականացուել ուև դեսքում օսարերկրյ ա լ իազրրված մպումիևևերին՝ Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ան միջազգային այ մանազրերի համաձայն:

13. Սուբյ ն օրեևքով սահմանված կարգով իրականացվող ալիսցիոն անվումագուբյ ան նախաթռիչքային հսկողուբյ ուևից՝ զևևումից ուղևորի հրաաարվել ուև դեսքում ուղևորը չի թուբյ լ աարվում թռիչքի:

14. Հայ ասումի Հանրաակբումբյ ան օդանաակկայ անևերում ալիսցիոն անվումագուբյ ան ապահովման նաբաակով ներդրվում են ալիսցիոն անվումագուբյ ան ապահովման համար նախաեեսված զևևման սեխնիկական սարքակրոումևեր, մուևքերի հսկողուբյ ան ծրագրային համակարգեր, սեսահսկման և ապահանուբյ ան ազրանշանային համակարգեր: Օդանաակկայ անևերում ալիսցիոն անվումագուբյ ան ապահովման նաբաակով ներդրվող սարքակրոումևերի ընսրուբյ ուևը կաաարում են օդանաակկայ անևեր շահագործող կազմակերաուբյ ուևևերը՝ համաձայնեցուել ով լ իազրրված մպումևի հես:

Օդանաակկայ անևերի ուղևորային համար իրի մուևքերում կարող են սեղադրվել անձանց զևևման համար նախաեեսված սեխնիկական սարքակրոումևեր և կարող են իրականացվել օդանաակկայ անի

ուղևորային համալիրների հասարակական գոտիներ մուտք գործող անձանց զննում՝ ելնելով համապատասխան լիազորված մարմնի կողմից քաղաքացիական ավիացիայի դեմ ուղղված ռիսկերի զննահատման պոյ ուղևորներից: Տեխնիկական սարքավորումների սեղադրման և զննման գործընթացը սահմանվում են քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրով:

15. Ավիացիոն անվտանգության ապահովման համար նախատեսված սարքավորման տեխնիկական սպասարկումն իրականացվում է պոստդրոդի կողմից սերտիֆիկացված և լիազորված մարմնի կողմից ճանաչված կազմակերպության կողմից, պոստդրոդի սահմանած տեխնիկական սպասարկման և վերանորոգման չափանիշների համաձայն:

16. Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայանների, օդանավ շահագործողների և օդային երթուղիների սպասարկում իրականացնող կազմակերպության ունենորի ավիացիոն անվտանգության ծառայության ունենորի ստիժառակիցների ընտրության նախատեսված լիազորված մարմինը սահմանում է մասնագիտական, ստիժառակիցային փորձի և առողջական վիճակի վերաբերյալ պահանջներ:

17. Ավիացիոն անվտանգության ծառայության ունենորի անձնակազմերի մարմների մասնագիտական պատրաստվածության ունը հավաստվում է ԻԿԾ Հայ աստանի Հանրապետության օրենսդրության ամբ սահմանված լիցենզիա ունեցող մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության կամ օտարերկրյա մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության կողմից սրված և լիազորված մարմնի կողմից ճանաչված փաստաթղթով:

18. Հայ աստանի Հանրապետության օդանավակայաններ շահագործող կազմակերպության ունենորի ավիացիոն անվտանգության ծառայության ունենորի՝ ուղևորների և ուղեբեռի զննման գործառույթներ իրականացնող ստիժառակիցներն իրենց ծառայողական պարտականության ունենորը կարող են իրականացնել միայն լիազորված մարմնի կողմից սրված որակավորման սերտիֆիկատների հիման վրայ որի սրման կարգը սահմանում է լիազորված մարմինը:

Լիազորված մարմինը սահմանում է մասնագիտական պատրաստվածության ուն մացած և դրահիման վրայ գործող վկայականներ կրող ավիացիոն անվտանգության ծառայության ունենորի անձնակազմերի մարմների մասնագիտական պատրաստվածության, դրայ շարունակական ապահովման, սերտսավորման, ինչ ամբ նաև վերապատրաստման ուղղված կանոնակարգեր:

19. Առայն հողվածով նախատեսված գործառույթների իրականացման ապահովման նախատեսված լիազորված մարմինը կարող է սահմանել կանոնակարգեր:»:

Հողված 38. Օրենքի 53-րդ հողվածում՝

1) 1-ին և 2-րդ մասերը շարտրել հետայ պի իմբագրության ամբ.

«1. Զաղաքացիական օդանավ ուղևորների կողմից զենքի և փամուշաների փոխադրման, ինչ ամբ նաև քաղաքացիական օդանավ ուղևորների կողմից զենքի և փամուշաների կողմից սերտսավորման կարող են իրականացվել բացառապես Հայ աստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

2. Զաղաքացիական օդանավի ուղևորարտում զենքի և ռազմաթերթի սերտսավորումն սրգել վում է բացառության ամբ, եթե այն գրնվում է այ դ պահին Հայ աստանի Հանրապետության օրենսդրության ամբ կամ միջազգային այ մասագրերով նախատեսված ծառայողական պարտականության ունենոր կատարող անձի մոտ այ դ մասին նախապես սերտկացնել ով օդանավը շահագործողին և օդանավի հրամանատարին:»:

2) 3-րդ և 4-րդ մասերն ու ժը կորցրած ճանաչել :

Հողված 39. Օրենքի 54-րդ հողվածում՝

1) 4-րդ մասի 1-ին պարբերության ամբ «, որի կիրառումն ապահովող կանոնակարգերը սահմանում է Հայ աստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմինը» բաբերը հանել, իսկ 2-րդ

սպորտերու թիւն «քննու թիւն մանսագիտական» բառերը վոխարիներէ «մանսագիտական քննու թիւն» բառերով:

2) 5-րդ մասի «քննու թիւն մանսագիտական» բառերը վոխարիներէ «մանսագիտական քննու թիւն» բառերով, իսկ վերջին նախադասու թիւն ունը շարտարել հետեւ ալ իմբագրու թիւն ամբ:

«Անիրաժէշտու թիւն դէսքում ամիսցիոն պատահարների և լ ուրջ միջադէսերի մանսագիտական քննու թիւն լ իսգորված մարմինը կարող է դիմել պատահարների և լ ուրջ միջադէսերի քննու թիւն ալ լ մանսագիտացված միջագայ ին կազմակերարութիւն ուններին կամ օտարերկրյ ա ակտու թիւն ունների քարաքսցիական ամիսցիայ ի բնագալառի իրավաու մարմիններին՝ քննու թիւն անցկացմանը աջակցել ու կամ ալ ն վերջիններիս կողմից ամբողջովին անցկացնել ու նախակով:»:

3) 6-րդ մասի «քննու թիւն մանսագիտական» բառերը վոխարիներէ «մանսագիտական քննու թիւն» բառերով:

4) 7-րդ մասի «քննու թիւն մանսագիտական» բառերը վոխարիներէ «մանսագիտական քննու թիւն» բառերով, իսկ «կարևոր սեղէկու թիւն ուններ» բառերից հետո լ լուցնել «բացատրու թիւն ուններ վերցնել պատահարի կամ միջադէսի սկանստեսներից» բառերով:

5) հորվածը լ լուցնել հետեւ ալ բովանդակու թիւն ամբ 8-րդ, 9-րդ և 10-րդ մասերով:

«8. Ելթակաչ են հրապարակման հետեւ ալ սեղէկատլու թիւն ուն պարու նակող՝

1) քննու թիւն ընթացքում քննու թիւն ունը վարող լ իսգորված մարմիններին ուղղված բոլ որ դիմու մները:

2) օրանսալի շահագործման հետառնչ վող անձանց միջև սեղի ու նեցած ամբողջ գրագրու թիւն ունը:

3) պատահարի կամ միջադէսի մանսակից անձանց վերաբերող բժշկական կամ անձնական սեղէկու թիւն ունները:

4) օրանսալի ին խոսակցական ինքնագրերի ձայ նայ ին գրանցու մները և դրանց վերծանու մը:

5) օրայ ին երթնէկու թիւն կառավարման ձայ նագրու թիւն ունները և դրանց վերծանու մները:

6) օրանսալի գրանցող սպորտերի թռիչքայ ին անձնակազմի իցիկում սեսանել ի իրարու թիւն գրանցու մները և ալ դախի գրանցու մների ցանկացած մարը կամ դրանց վերծանու մը:

7) վերլ ու ծու թիւն ժամանակ պոտահայ տլած կարծիքների մասին սեղէկատլու թիւն ունը՝ ներառյ ալ օրանսալի ին ինքնագրերի գրանցու մները:

8) պատահարի կամ միջադէսի քննու թիւն վերջնական հաշվետլու թիւն նախագիծը:

Սույ ն մասում նշված սեղէկատլու թիւն ունը քննու թիւն իրականացման լ իսգորված մարմինը Զայ աստանի Զանրաակտու թիւն կառավարու թիւն ան համաձայ նու թիւն ամբ կարող է հրապարակել քննու թիւն նախակներից բացի ալ նախաններով, եթէ սեղէկատլու թիւն հրապարակման կամ ալ կերպ օգտագործման կարևորու թիւն ունը առալել գերակշռում է ալ ն բացասական հետանքներից ակտու թիւն ներքին և միջագայ ին հանրու թիւն հանր տլյ ալ կամ ասագանման քննու թիւն ունների ընթացքում: Զրապարակման կամ ալ կերպ օգտագործման վերաբերյ ալ որոշումը ընդունվում է հաշվի առնել ով հետեւ ալ գործոնները:

1) սեղէկատլու թիւն ան/ձայ նագրու թիւն սսեղծման նախակը:

2) սեղէկատլու թիւն ստացման հանր հարցում կատարողի կողմից սեղէկատլու թիւն օգտագործման նախակը:

3) սեղէկատլու թիւն հրապարակման կամ օգտագործման հետանքով անձանց կամ կազմակերարութիւն ունների իրավու նքների կամ շահերի վրահնարակոր ադրեցու թիւն ունները:

4) անձանց կամ կազմակերպության անդամների համաձայնության ան առկայության դեպքում՝ վերջիններիս վերաբերվող տեղեկատվության հրապարակման կամ այլ կերպագրությունից ու մասին,

5) տեղեկատվության ան հետագա հրապարակման կամ օգտագործման սահմանափակումը ապահովող միջազգային մեթոդների առկայության դեպքում,

6) տեղեկատվության ան մեջ պարունակվող անձնական տվյալների հեռացման, տեղեկատվության ան ամփոփման հնարավորության դեպքում,

7) տեղեկատվության ան զգալի և կամ սահմանափակ բնույթը,

8) տեղեկատվության ան վկայության դեպքում այն մասին, որ պատահաբար կամ միջադեպի պատճառով են հանդիսացել անփուլ թվային տեղեկատվության ան օգտագործության դեպքում կամ հանցավոր նպատակները:

Սույն մասում նշված ձևերից որևէ մեկը կարող են ներառվել վերջնական հաշվետվության ան կամ դրա լրացման մեջ միայն այն դեպքում, երբ դրանք վերաբերում են ավիացիոն պատահաբար կամ միջադեպի վերաբերյալ ուժի մեջ մտնող տեղեկատվության ան օգտագործության դեպքում կամ մասերը հրապարակման ենթակա են:

9. Պատահաբար կամ միջադեպում ներգրավված անձանց անձնական տվյալները հրապարակման ենթակա են:

10. Ավիացիոն պատահաբար կամ լուրջ միջադեպի մասնագիտական քննության ան լիազորված մարմնում ավիացիոն կամ վերջինիս սրահայտության ան տակ գտնվող տեղեկատվության ան վերաբերյալ հարցումները անհրաժեշտ է ուղղվել այն տեղեկատվության ան ստորինող սկզբնական աղբյուրներին՝ եթե դրանք առկա են»:

Չորրորդ 40. Չորրորդ 55-րդ հոդվածում

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրության ամբ.

«1. Չորրորդի կոնվենցիայի 13-րդ հավելվածի համաձայն՝ ավիացիոն պատահաբարների և լուրջ միջադեպերի մասնագիտական քննության ան լիազորված մարմինն օդանավերի պատահաբարների և լուրջ միջադեպերի մասին ծանուցում է ԻԿԱՕ-ին և այլ մասնավորվող ակտիվությունների ան անդամներին»:

2) 2-րդ մասի «համապատասխան ավիացիոն պատահաբարների և լուրջ միջադեպերի քննության ան մասնագիտական» բառը փոխարինել «ավիացիոն պատահաբարների և լուրջ միջադեպերի մասնագիտական քննության ան» բառերով:

Չորրորդ 41. Չորրորդ 56-րդ հոդվածի «քննության ան մասնագիտական» բառերը փոխարինել «մասնագիտական քննության ան» բառերով:

Չորրորդ 42. Չորրորդ լրացնել հետևյալ բովանդակության ամբ 68-րդ հոդվածով.

«Չորրորդ 68. Չորրորդի ան մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու և ց հետո «Ավիացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության ան 2002 թվականի մայիսի 20-ի ՉՕ327 օրենքի հիման վրա գործող իրավական ակտերը գործում են այնպես, որքանով դրանք չեն հակասում սույն օրենքին, և մինչև ի կատարումն սույն օրենքի կամ դրահիման վրա ընդունված նոր իրավական ակտերի ուժի մեջ մտնելը»:

Չորրորդ 43. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Ահլյ ն օրենքն ուժի մեջ մտնել ուց հետո մինչև սուլյ ն օրենքի ուժի մեջ մտնել ը սրված վկայ սկանները, սերսիֆիկատները, թուլյ լ տվուլթ ունները գործում են դրանցում նշված գործողութթ ան ժամկետներով: